

concert info

'Blind' for non-existent soloist and ensemble

de Doelen

Asko|Schönberg,
Slagwerk Den Haag &
Jameszoo

woensdag 4 oktober 2023
Grote Zaal, 20:15 uur

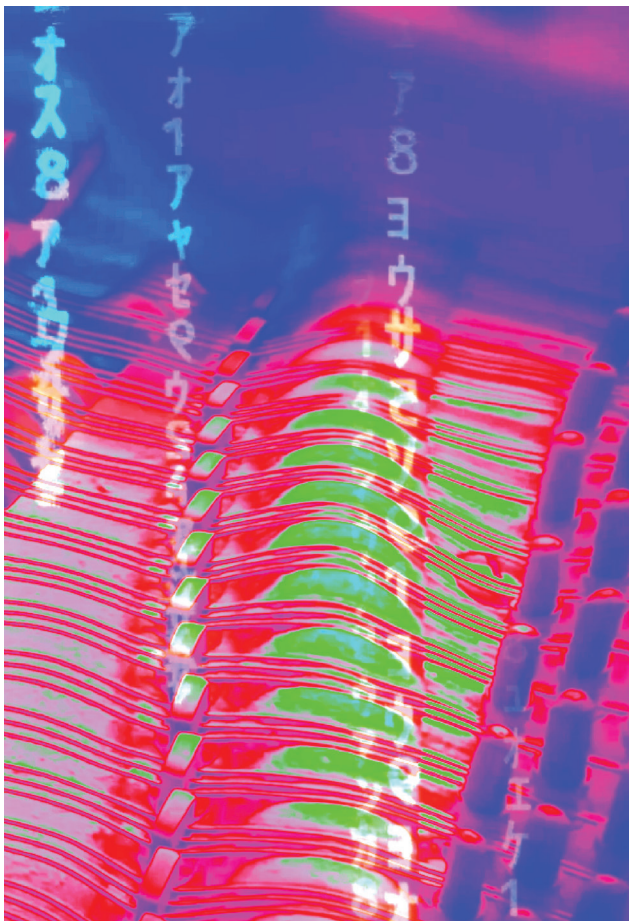
programma

wo 4 oktober 2023 | Grote Zaal 20:15 uur

'Blind' for non-existent soloist and ensemble

Asko|Schönberg
Jameszoo's Blind Group
Slagwerk Den Haag
Jameszoo electronics
Ruimtetijd podiumbeeld

De ontwikkeling van dit project is mede mogelijk gemaakt door Rizoom. Mede tot stand gekomen met steun van Fonds Podiumkunsten en Muziekfonds Mauricio Kagel.

toelichting

'Blind' for non-existent soloist

Het concert dat je vanavond gaat bijwonen wordt gegeven door Asko|Schönberg, Slagwerk Den Haag, de Blind Group van elektronica-wizard Jameszoo en een solist die niet bestaat. De niet-bestaande solist bespeelt een disklavier, een soort moderne pianola: waar de oude pianola noten afspeelde die in een pianorol waren geponst, ontvangt het disklavier zijn muzikale informatie digitaal. Van een algoritme, inderdaad. AI. Maar laten we de niet-bestaande solist niet reduceren tot kunstmatige intelligentie, die term zegt zo weinig en het is onnodig kwetsend, de niet-bestaande solist is ook maar een mens, bij wijze van spreken.

Welkom in de wereld van Jameszoo, alias Mitchel van Dinther, muzikant, producer, maker.

How do I shape-shift?

Van Dinther begon zijn loopbaan als dj. Al snel begon hij ook eigen tracks te produceren en ontwikkelde hij zich bovendien verder als muzikant. Er was een moment, zegt Van Dinther, dat voor hem alles 'jazz' moest zijn. "Ik was geobsedeerd door 'genre'. Als ik mezelf dat nu hoor zeggen, denk ik: belachelijk! Maar het was wel zo." Na de 'computer jazz' van zijn vorige albums besloot Van Dinther dat zijn nieuwe plaat juist géén jazzinvloeden mocht bevatten. Het vergde de nodige frustratie en een prullenmand vol weg-

gegooide ideeën voordat hij erkende dat jazz nu eenmaal een van de dingen is die hem gevormd hebben en dat muzikale ideeën zich niet altijd laten sturen. Inmiddels maakt Jameszoo simpelweg Jameszoo-muziek, zonder dat hij zich nog veel gelegen laat liggen aan hokjes. Zijn derde soloalbum, *Blind*, verscheen in 2022 op het Amerikaanse label Brainfeeder. Speciaal voor Asko|Schönberg concipieerde Van Dinther deze liveversie.

Hoe kan ik van vorm veranderen? Als iemand dat weet, is het Van Dinther wel,

afgaande op zijn werk, dat continu andere gedaantes aanneemt. Toch besloot hij de vraag voor te leggen aan de grote Chileens-Franse filmmaker Alejandro Jodorowsky, die ook tarot-kaarten legt en online tegen betaling consults geeft. Dat wilde Van Dinther weleens zien. De opname van Jodorowsky's antwoord vormde de basis voor de tracks 'Alejandro' en 'How do I shape-shift?' Hij gebruikte Jodorowsky's spraakritme en -melodie als bron om allerlei muzikale parameters uit af te leiden, met fascinerend resultaat.

Machine gun

Alles kan bij Van Dinther muziek worden, heb je de indruk. De stem van een filmgod, het omineuze kraken van een feedback-loop, een specifiek geluidje uit een analoge synth. Daarbij heeft

hij een scherp afgestelde antenne voor ongewone combinaties en texturen, zodat je voortdurend verrast wordt door zijn werk. Hij is gefascineerd door de hypervirtuoze pianolamuziek van Conlon Nancarrow, die lange tijd onspeelbaar werd geacht, maar ook door de spontane inventie van geïmproviseerde muziek. Een constante bron van inspiratie is het legendarische free jazz-album *Machine gun* van saxofonist Peter Brötzmann uit 1968 (twee jaar ouder dan het eveneens legendarische nummer met dezelfde titel dat Jimi Hendrix maakte met zijn Band of Gypsys): rauw, intens en energiek.

De laatste jaren verdiept Van Dinther zich steeds meer in hedendaagse gecomponeerde muziek. De serialist Brian Ferneyhough vindt hij interessant: "Ferneyhough

wordt weleens beticht van moeilijkdoenerij, maar hij maakt echt interessante dingen, zijn muziek doet me iets. En hij is ook nog eens irritant eloquent, als je hem over zijn muziek hoort praten." Een ander ontdekking is de spectrale muziek van componisten als Georg Friedrich Haas en de onlangs overleden Kaija Saariaho. In hun geval is het vooral de klank die Van Dinther beïnvloedt: "Bij hen hoor ik dingen die ik nog nooit heb gehoord. Dan ga ik in de partituur kijken hoe ze dat doen en hoe ik dat zelf kan toepassen." De techniek en de klankverbeelding van zulke componisten zetten hem vervolgens weer op het spoor van nieuwe ideeën voor zijn eigen werk.

Blind

Het project *Blind* kende inmiddels al verschillende incarnaties, met als gemene deler dat elke volgende versie volstrekt anders is dan de vorige. Het begon met het album, waarvoor Van Dinther opnames van live musici van over de hele wereld liet botsen op zijn sonische exploraties door het gigantische arsenaal aan elektronische instrumenten van de Willem Twee studio's in Den Bosch, zijn thuisbasis. Vervolgens maakte hij onder meer een film met de blinde danser en choreograaf Saïd Gharbi ("Music for bat caves") en een video met schilderijen van kunstenaar Philip Akkerman. Akkerman

schildert uitsluitend zelfportretten, die in de video op de explosieve ritmes van de track 'Philip' over het scherm flikkeren. De video is opgenomen in de selectie van het International Short Film Festival Oberhausen.

De Akkerman-video leidde weer tot een installatie in expositieruimte Nest in Den Haag, waarvoor Van Dinther de video vertaalde naar een driedimensionale projectie. Door drie robotpiano's op elkaar te laten reageren, zorgde hij ervoor dat de muziek zich gedurende de twee maanden van de expositie geen moment herhaalde. "Het idee van iets dat niet wil stoppen", in de woorden van Van Dinther. Voor Asko|Schönberg verzon hij wéér een nieuwe vorm voor 'Philip'. Op het album is er een steeds doorgaande saxofoonlijn die telkens op een andere manier "gecontextualiseerd" wordt door andere instrumenten. Een van die 'spin-offs' vormt de basis voor de nieuwe liveversie, die dus totaal anders zal klinken dan de albumtrack of wat er in Nest te horen is geweest.

Een niet-bestaande solist

Het eindeloze doorontwikkelen van een idee is tekenend voor Van Dinther. "Als iets af is, voel ik altijd frustratie: eigenlijk had ik iets anders willen doen. Hoe blij ik er ook mee ben, het album *Blind* frustreert me ook mateloos. Ik ben een autonoom maker, ik heb geen deadline, een werk

is af wanneer ik er een klap op geef. Die vrijheid is essentieel. Maar een jaar later hoor ik weer andere dingen, heb ik andere voorkeuren. Ik ben me er heel erg van bewust dat er andere invalshoeken zijn. Via samenwerkingen onderzoek ik welke mogelijkheden het materiaal nog meer heeft. Bij mijn album *Fool* ging het ook zo, uiteindelijk heb ik daarvan een liveversie gemaakt met het Metropole Orkest en toen voelde ik dat het klaar was. Zo voelt deze versie met Asko|Schönberg als de climax van het *Blind*-project," zegt Van Dinther.

Het uitgangspunt voor de samenwerking met Asko|Schönberg was om een niet-bestaande solist "écht" op het podium te brengen, zegt Van Dinther. "En dat de

geweldige musici van het ensemble daar vervolgens op reageren. Om dat concept te laten werken heb ik samen met *machine learning*-onderzoekers Jan Van Balen en Vincent Hendrik Koops een algoritme ontwikkeld, dat de robotpiano of disklavier in staat stelt om autonoom te beslissen welke noten hij speelt." *Artificial intelligence* dus, maar Van Dinther is een beetje huiverig voor die term: "AI is een containerbegrip, het zegt niets over de achterliggende technologie. Wij hebben LSTM-neurale netwerken en Markov-modellen gebruikt, maar ik vind dat an sich niet zo boeiend. Daarvoor heb ik veel te hard gewerkt op deze noten. Ik wil het menselijk houden."

tekst: Joep Stapel

Jameszoo © Catherine Lemblé

Slagwerk Den Haag © Gerrit Schreurs

AskolSchönberg

Inês Pires Pinto
fluit

David Kweksilber
klarinet, saxofoon

Marti Mitjavila
klarinet, saxofoon

Remko Edelaar
fagot, contrafagot

Sergei

Dovgaliouk hoorn

Bianca Egberts
trompet

Koen Kaptijn
trombone

Joseph Puglia
viool

Emi Ohi Resnick
viool

Liesbeth Steffens
altviool

Mick Stirling cello

Frans Petter Eldh
contrabas

Slagwerk

Den Haag
Frank Wienk

slagwerk

Joey Marijs
slagwerk

Jameszoo's

Blind Group
Niels Broos

hammond

Jameszoo
electronics

Richard Spaven
drums

ontdek het
programma op
dedoelen.nl

Het Nieuwe Nu

Het Nieuwe Nu is de opvolger van de Red Sofa serie. Dé plek waar je vernieuwende makers, hedendaagse perspectieven, actuele geluiden en originele concertvormen ontdekt. Zien we je ook bij de volgende concerten van onze nieuwe concertserie?

Zien we je ook bij de volgende concerten van onze nieuwe concertserie?

do 9 nov 23 | Jurriaanse Zaal, 20:15

Aart Strootman, Jan Rot, CelloOctet e.a.

Laatste Woorden: Bosch Requiem met Rotterdamse roots

vr 17 nov 23 | Jurriaanse Zaal, 20:15

DoelenEnsemble en New Rotterdam Jazz Orchestra

Julius Eastman: keiharde sociaal-maatschappelijke kritiek

vr 8 dec 23 | Jurriaanse Zaal, 19:00

Het nieuwe nu YOUNG

Nieuwe generatie creatie- en experimenteerdrang met o.a. Jelmer de Moed, Elisabeth Hetherington en Doriene Marselje

Stay in touch!

See you @dedoelen &
share your pictures #dedoelen

tickets & info:

www.dedoelen.nl

+31 10 217 17 17

Schouwburgplein 50, Rotterdam

